

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาระเบียบวิธีวิจัย เพื่อนำไปสู่การศึกษาสภาพและปัญหา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของ โรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยมีขั้นตอนในการ ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่าย การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำนวน 9 โรงเรียน โดยแยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน และครูผู้สอน จำนวน 367 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำนวน 9 โรงเรียน โดยแยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 24 คนและครูผู้สอน จำนวน 188 คน กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวได้มาโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 39) ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา

โรงเรียนเครือข่ายฯ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. โรงเรียนขนาดเล็ก		
1. โรงเรียนบ้านหนองโน	1	1
2. โรงเรียนขนาดกลาง		
2.1 โรงเรียนชุมชนบ้านขวาว	2	2
2.2 โรงเรียนบ้านหนองกง	1	1
2.3 โรงเรียนเมืองหนองพอก	2	2
3. โรงเรียนขนาดใหญ่		
3.1 โรงเรียนพนาลัยวิทยาเสริม	3	3
3.2 โรงเรียนชุมชนเชิงใหม่พัฒนา	2	2
3.3 โรงเรียนหนองพอกวิทยา	4	4
3.4 โรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยา	5	4
3.5 โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม	5	5
รวม	25	24

ตารางที่ 2 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน

โรงเรียนเครือข่ายฯ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.โรงเรียนขนาดเล็ก		
1.โรงเรียนบ้านหนองโน	8	5
2.โรงเรียนขนาดกลาง		
2.1 โรงเรียนชุมชนบ้านขาว	17	14
2.2 โรงเรียนบ้านหนองกุง	15	13
2.3 โรงเรียนเมืองหนองพอก	27	23
3.โรงเรียนขนาดใหญ่		
3.1 โรงเรียนพนาลัยวิทยาเสริม	41	17
3.2 โรงเรียนชุมชนเชียงใหม่พัฒนา	42	18
3.3 โรงเรียนหนองพอกวิทยา	43	18
3.4 โรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสารคาม 90		41
3.5 โรงเรียนเสถภูมิพิทยาคม	84	39
รวม	367	188

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำนวน 4 ด้าน รวมทั้งสิ้น 38 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Type) ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายความว่า มีสภาพดำเนินงานตรงตามที่กำหนด มากที่สุด
- 4 หมายความว่า มีสภาพดำเนินงานตรงตามที่กำหนด มาก
- 3 หมายความว่า มีสภาพดำเนินงานตรงตามที่กำหนด ปานกลาง
- 2 หมายความว่า มีสภาพดำเนินงานตรงตามที่กำหนด น้อย
- 1 หมายความว่า มีสภาพดำเนินงานตรงตามที่กำหนด น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับระดับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำนวน 4 ด้าน รวมทั้งสิ้น 38 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Type) ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายความว่า มีระดับปัญหาการดำเนินงาน มากที่สุด
- 4 หมายความว่า มีระดับปัญหาการดำเนินงาน มาก
- 3 หมายความว่า มีระดับปัญหาการดำเนินงาน ปานกลาง
- 2 หมายความว่า มีระดับปัญหาการดำเนินงาน น้อย
- 1 หมายความว่า มีระดับปัญหาการดำเนินงาน น้อยที่สุด

Rajabhat Mahasarakham University

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
- 3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 63)
- 3.3 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามรูปแบบที่กำหนดไว้
- 3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามก่อนนำไปใช้
- 3.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องและตัดสินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 4 คน ดังนี้

- 1) นายปรีดา ถิ่นมะนา วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3
- 2) นายประเวช การินทร์ วุฒิ กศ.ม. (การวัดและประเมินผล) ตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3
- 3) นายนิคม สุวพงษ์ วุฒิ กศ.ม. (การประถมศึกษา) ตำแหน่ง ศึกษาพิเศษ
วิทยฐานะเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3
- 4) นางรุจิภา อ้นบุรี วุฒิ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ
ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนนาทมโคกก่อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

3.7 ปรับปรุงสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนอคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
นำไปทดลองใช้ (Try - out) กับ โรงเรียนชุมชนนาทมโคกก่อง โรงเรียนบ้านหนองคูและ
โรงเรียนบ้านห้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำนวน 60 ฉบับ
แล้วนำมาหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบฉบับ
โดยค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) มีค่าเท่ากับ
0.927

Rajabhat Mahasarakham University

3.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองและหาคุณภาพมาปรับปรุงและจัดพิมพ์
เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยไปเก็บข้อมูลด้วยตัวเองและส่งแบบสอบถามทาง
ไปรษณีย์โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3
และขอนหนังสือขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3
ถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็น โรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.2 รวบรวมข้อมูล กรณีที่กลุ่มตัวอย่างอยู่ไกลผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ โดยแนบซองเปล่าที่ติดดวงตราไปรษณียากรเรียบร้อยแล้วเพื่อให้ส่งแบบสอบถามคืน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ใกล้ผู้วิจัยเดินทางไปแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืน ผู้วิจัยจัดกระทำข้อมูลดังนี้

5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องของแบบสอบถาม ถ้าแบบสอบถามไม่ครบผู้วิจัยจะติดตามไปเก็บด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง

5.2 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

5.2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละและนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5.2.2 ตอนที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า บันทึกลงในตารางข้อมูลและบันทึกผลคะแนนลงในคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 7.5 for Windows ทำการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

1) การแปลความหมายเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.51 - 5.00	หมายถึง มีสภาพดำเนินงานตรงตามที่กำหนด มากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง มีสภาพดำเนินงานตรงตามที่กำหนด มาก
2.51 - 3.50	หมายถึง มีสภาพดำเนินงานตรงตามที่กำหนด ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง มีสภาพดำเนินงานตรงตามที่กำหนด น้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง มีสภาพดำเนินงานตรงตามที่กำหนด น้อยที่สุด

2) การแปลความหมายเกี่ยวกับระดับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.51 - 5.00 หมายถึง	มีระดับปัญหาการดำเนินงาน มากที่สุด
3.51 - 4.50 หมายถึง	มีระดับปัญหาการดำเนินงาน มาก
2.51 - 3.50 หมายถึง	มีระดับปัญหาการดำเนินงาน ปานกลาง
1.51 - 2.50 หมายถึง	มีระดับปัญหาการดำเนินงาน น้อย
1.00 - 1.50 หมายถึง	มีระดับปัญหาการดำเนินงาน น้อยที่สุด

5.2.3 เปรียบเทียบหาค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาพและระดับปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ใช้สถิติ t- test

5.2.4 เปรียบเทียบหาค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาพและระดับปัญหาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ใช้สถิติ F - test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติดังนี้

6.1 สถิติที่ใช้ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) จากสูตร

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อแทน α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
K	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

6.2 สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย

6.2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X_i$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

6.2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x_i^2 - (\sum x_i)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
x_i	แทน	คะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคน
$\sum X_i$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

6.2.3 ร้อยละ(Percentage)

Rajabhat Mahasarakham University

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ p	แทน	ร้อยละ
f	แทน	จำนวนผู้ตอบคำถามที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

(บุญชม ศรีสะอาด. 2535 :101-103)

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

6.3.1 ทดสอบสมมุติฐานที่ 1 และ 3 โดยการทดสอบ t - test

(t - distribution)

6.3.2 ทดสอบสมมุติฐานที่ 2 และ 4 โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว(One-way Analysis of Variance)

6.3.3 จากข้อ 6.3.2 ถ้าพบความแตกต่าง ผู้วิจัยจะทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของนิวแมนคูล (Newman Kuel)